

Toelichting op de balans

Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). En met in achtneming van de geldende verordening ex artikel 216 Provinciewet, de Financiële verordening Provincie Zeeland. Provinciale Staten hebben daarin de uitgangspunten voor het financiële beleid, de regels voor het financiële beheer en de regels voor de inrichting van de financiële organisatie vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Waardering van passiva en activa alsmede de bepaling van het resultaat vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en lasten worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. De waarderingsgrondslagen per balansonderdeel worden hieronder toegelicht.

Bij de resultaatbepaling is geen rekening gehouden met heffing vennootschapsbelasting, omdat de provincie op basis van een beoordeling van de provinciale activiteiten heeft geconcludeerd dat zij voor al haar activiteiten geen fiscale onderneming drijft, dan wel dat er een vrijstelling kan worden toegepast.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
  - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 28 maart 2023 door PS is vastgesteld;
  - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in het protocol accountantscontrole 2023-2025 is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan PS zijn gemeld dan wel indien deze niet zijn toegelicht in de jaarrekening.
  - Ten aanzien van het M&O criterium is het M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening/controleverordening. Dit betekent dat:
  - Een verantwoordingsgrens van 1 % (zijnde € 3,8 miljoen) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
  - Een rapporteringstolerantie van € 750.000 is gehanteerd. Incidentele bevindingen en/ of systematische fouten en onduidelijkheden boven de rapportagegrens worden in de paragraaf bedrijfsvoering opgenomen.

Verantwoording subsidies

Eerder heeft de Commissie BBV de handreiking "Verantwoorden van subsidies" gepubliceerd. In de handreiking gaat de Commissie BBV in op de vraag wanneer de subsidie als last bij de subsidiegever en als bate bij de subsidieontvanger dient te worden verantwoord. In de handreiking geeft de Commissie BBV aan dat de verwerkingswijze afhangt van het type subsidie en de gestelde voorwaarden. Bij voorwaardelijke subsidieverstrekingen (exploitatie- en investeringsubsidies) geeft

de Commissie BBV duidelijk aan dat de subsidielast op basis van toerekeningsbeginsel verantwoord dient te worden. Dit betekent dat de subsidielast (gedeeltelijk) verantwoord dient te worden in het jaar waarin door de subsidieontvanger de prestatie (waarvoor de subsidie voor is verstrekt) is geleverd en (gedeeltelijk) aan de gestelde voorwaarden is voldaan.

De Provincie Zeeland heeft binnen dit stelsel ervoor gekozen om voor het bepalen van de last bij subsidies uit te gaan van het voorzichtigheidsbeginsel: voor subsidies geldt dat de last wordt genomen in het jaar waarin de subsidiebeschikking wordt afgegeven. In lijn met andere provincies die dit stelsel toepassen, passen wij hierop de volgende uitzonderingen toe:

- Uit de subsidiebeschikking blijkt onomstotelijk dat de activiteit waarvoor de subsidie wordt verleend in één of meerdere volgende jaren zal plaatsvinden (zoals bijvoorbeeld integrale kostensubsidies en natuursubsidies).
- Uit een bestuurs-/samenwerkingsovereenkomst blijkt dat deze lastneming bij het aangaan van deze overeenkomst nog niet is vast te stellen.

Verder vraagt dit stelsel dat subsidielasten vanuit meerjarige projectsubsidies – boven een door Provinciale Staten (hierna: PS) vastgesteld grensbedrag – verantwoord worden op basis van het toerekeningsbeginsel. Dit betekent dat de subsidielast verantwoord dient te worden in het jaar waarin door de subsidieontvanger de activiteiten (waarvoor de subsidie is verstrekt) worden uitgevoerd en (gedeeltelijk) aan de gestelde subsidievoorwaarden is voldaan. De Commissie BBV biedt de mogelijkheid tot instellen van een grensbedrag. Het door PS vastgestelde grensbedrag bedraagt € 0,5 miljoen. In overeenstemming met het BBV is dit grensbedrag gesteld binnen de range van 0,00% en 0,25% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves over het boekjaar.

Meerjarige projectsubsidies boven het grensbedrag dienen verantwoord te worden op basis van het toerekeningsbeginsel. In lijn met het door PS genomen besluit wordt bij afgifte van een subsidiebeschikking, voor zover de verstrekte subsidie nog niet als last in het boekjaar is verantwoord, het resterende bedrag aan de bestemmingsreserve "meerjarige subsidies" toegevoegd. Deze wordt in latere jaren aan deze reserve onttrokken en als last verantwoord basis van het verwachte bestedingsritme van de subsidie. Dit bestedingsritme is terug te vinden in de subsidieverleningsbeschikking. Voor het einde van het boekjaar wordt bij projectsubsidies groter dan dit grensbedrag aan de hand van de financiële voortgangsrapportages van de subsidieontvangers vastgesteld of de werkelijke bestedingen overeengekomen met het verwachte bestedingsritme. Bij aanzienlijke afwijkingen vindt een correctie plaats van de verantwoorde subsidielasten.

Activering van directe apparaatskosten aan materiële vaste activa

Interne uren die direct verband houden met investeringen dienen conform de voorschriften (BBV) te worden geactiveerd. Indien er bij projecten die zijn opgenomen onder de investeringskredieten sprake is van directe uren dan activeren we vanaf 2019 een percentage over de vervaardigingskosten van het betreffende boekjaar. Deze geactiveerde kosten worden toegevoegd aan een dekkingsreserve afschrijvingen apparaatskosten ter dekking van de hogere afschrijvingslasten.

Vaste activa

Activa die bedoeld zijn om de uitoefening van de werkzaamheid van de provincie duurzaam te dienen.

Algemeen

Hieronder is bij de diverse onderdelen van de vaste activa een toelichting gegeven. Alle bedragen in de tabellen van deze paragraaf zijn gedeeld door € 1.000.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn fysiek aanwezige activa. Het BBV kent de volgende soorten materiële vaste activa:

- Investerings met een economisch nut.
- Investerings met een economisch nut, waardoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Investerings hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Alle investerings met een economisch nut worden geactiveerd.

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd en over de gebruiksduur afgeschreven.

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs. Dit is de inkoopprijs en de bijkomende kosten. Of ze worden gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs. Deze bestaat uit: de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten, verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Voor investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut geldt tot aan investeringsdatum 31 december 2016 dat eventuele bijdragen uit de reserves in mindering zijn gebracht op deze investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

De op de oorspronkelijke verkrijging- of vervaardigingsprijs toegepaste jaarlijkse afschrijvingen corresponderen met een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (kortste van de geschatte economische levensduur of technische gebruiksduur) van de geactiveerde objecten en voorzieningen.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in de financiële verordening. De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire methode. Afschrijvingen geschieden daarnaast onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Op gronden wordt niet afgeschreven, tenzij de grond deel uitmaakt van een investering in de openbare ruimte met maatschappelijk nut. Eventuele boekwinsten bij inruil of afstoting van een kapitaalgoed zijn als incidentele bate in de jaarrekening verwerkt.

Duurzame waardevermindering van vaste activa

Afwaardering van bedrijfseconomisch vastgoed vindt plaats indien de directe opbrengstwaarde lager is dan de boekwaarde. Lagere taxatiewaarden dan de boekwaarden van onroerende zaken zijn hierbij als duurzame waardedaling in aanmerking genomen. Afwaardering van maatschappelijk vastgoed vindt plaats indien de directe opbrengstwaarde lager is dan de boekwaarde en er ten opzichte van de huidige functie geen (bestuurlijke) intentie is voor duurzame exploitatie.

Buitengebruik gestelde vaste activa

Indien een vast actief buiten gebruik is gesteld, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde.

Afschrijvingen

Investerings met economisch nut of investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut, worden lineair afgeschreven in maximaal:

Object

**Aantal
jaar**

Laptop, desktop, workstation, tablets, server (incl. implementatiekosten)	4
Beeldscherm (incl. implementatiekosten)	6
Wifi en netwerkcomponenten (incl. implementatiekosten)	4
Telefoons, smartphones (incl. implementatiekosten)	3
Software, afhankelijk van applicatie (incl. implementatiekosten)	2 tot 7
Verkeersregelinstallatie	15
Overige werktuigbouwkundige en elektrotechnische installaties	5 tot 10
Wegen:	
- elementverhardingen	30
- asfaltverharding	35
- betonverharding	40
Droge kunstwerken (vaste bruggen, viaducten, tunnels, betonnen duikers, enzovoort.)	80
Natte Kunstwerken	
- sluizen	100
- beweegbare bruggen	60
Overige infrastructuur (stalen geleiderail, geluidsschermen, lichtmasten, bewegwijzering, aanleginrichting veerboot, keerwanden, damwanden, enzovoort.)	30
Gebouwen:	
- steunpunten, bedrijfsgebouwen, inrichting terreinen	30
- technische installaties gebouwen	10
- audiovisuele middelen	5
Voertuigen:	
- dienstauto's bestuur	4
- overige voertuigen	4 tot 8
- schepen	30

Erfpacht

In erfpacht uitgegeven gronden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Daarbij geldt de uitgifteprijs van eerste uitgifte als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde.

Voor een gedetailleerd verloop van de materiële vaste activa wordt verwezen naar bijlage 1 de Staat van materiële en financiële activa.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de materiële vaste activa gedurende het jaar:

(Bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Boekwaarde per 1 januari 2023	Investerings	Desinve- steringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31 december 2023
Gronden en terreinen	1.004	407	-	-	-	-	1.411
Bedrijfsterreinen	10.235	656	-	574	-	-	10.317
Grond, weg en waterbouwkundige werken	3.079	-	-	283	-	-	2.796
Vervoermiddelen	9.869	-	-	897	-	-	8.972
Machines, apparaten en installaties	2.875	828	-	851	85	-	2.789
Totaal investeringen met economisch nut	27.062	1.891	-	2.606	85	-	26.284
Investeringen in de openbare ruimte maatschappelijk nut tot 1-1-2017							
Grond, weg en waterbouwkundige werken	23.870	-	-	10.398	-	-	13.473
Investeringen in de openbare ruimte maatschappelijk nut na 1-1-2017							
Grond, weg en waterbouwkundige werken	28.242	8.970	254	2.832	2.851	-	31.275
Totaal investeringen met maatschappelijk nut	52.112	8.970	254	13.229	2.851	-	44.748

Financiële vaste activa

Het BBV kent de volgende soorten financiële vaste activa:

- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen.
- Leningen aan openbare lichamen, woningbouwcorporaties, deelnemingen en overige verbonden partijen.
- Overige langlopende leningen.
- Uiteenzettingen in 's Rijksschatkist met rente typische looptijd van één jaar of langer.
- Overige uitzettingen met een rente typische looptijd van één jaar of langer.

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten), de jaarlijkse aflossingen, afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de aandelen daalt tot onder de verkrijgingsprijs, vindt afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaats.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de financiële vaste activa gedurende het boekjaar. De investeringen in de Financiële vaste activa van € 46,2 miljoen is voor een bedrag van € 44,5 miljoen toe te schrijven aan een kapitaalstorting GBE Aqua BV en € 1,7 miljoen Investeringsfonds Zeeland.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde per 1 januari 2023	Investe- ringen	Desinve- steringen	Afschrijv- ingen aflossingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31 december 2023
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	167.395	46.163	-	-	-	-	213.558
Overige langlopende leningen	936	-	-	135	-	-	801
Overige uitzettingen rentetypische looptijd > of gelijk aan één jaar	624	-	-	315	-	-	309
Totaal Financiële vaste activa	168.954	46.163	-	450	-	-	214.667

Flottende activa

Voorraden

De post voorraden wordt onderscheiden in:

Gereed product- en handelsgoederen

Onder deze voorraden is de boekwaarde van gronden opgenomen die nog geen definitieve bestemming hebben, maar ingezet worden om projecten te realiseren.

Bedragen x € 1.000

Voorraden	Boekwaarde per 1 januari 2023	Vermeerderingen	Verminderingen	Boekwaarde per 31 december 2023
Gereed product en handelsgoederen				
grondbank zeeland	40.287	6.524	2.367	44.444
NPW grondb landb flankerend beleid	19.186	-	1.498	17.688
Voorraad vastgoedobjecten	550	-	-	550
Totaal gereed product en handelsgoederen	60.023	6.524	3.865	62.682

Grondbank Zeeland

De (ruil)gronden maken onderdeel uit van de Grondbank Zeeland. De ruilgronden worden aangewend met de intentie om deze op korte termijn weer te verkopen of te ruilen.

In de paragraaf Grondbeleid wordt ingegaan op de omvang en het gevoerde beleid.

Grondbank landbouw flankerend beleid

De gronden voor het landbouw flankerend beleid worden gefinancierd uit een krediet van het Groenfonds. De baten en lasten van deze financiering komen volledig ten gunste of ten laste van het

Natuurpakket Westerschelde (NPW). Winst- en verlies bij grondtransacties komen ook ten gunste of ten laste van NPW.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening van € 3,7 miljoen in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

De post uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar wordt onderscheiden in:

Bedragen x € 1.000

	Boekwaarde per 1 januari 2023	Voorziening oninbaarheid	Boekwaarde per 31 december 2023
Vorderingen op openbare lichamen	16.722	-	17.342
Overige vorderingen	1.011	3.729	732
Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	17.733	3.729	18.074

Schatkistbankieren

Provincies moeten hun overtollige liquiditeiten stalen in de schatkist van het rijk. Om te bepalen of een provincies overtollige liquiditeiten naast de gelden voor het normale betalingsverkeer aanhoudt, geldt een drempelbedrag dat is gebaseerd op het begrotingstotaal van de provincies. Het bestaande drempelbedrag was erg laag en dus is besloten deze aan te passen om onnodige administratieve lasten te verminderen. Voor de verantwoording of in het eerste kwartaal en in het tweede kwartaal van dit jaar aan de regeling is voldaan, geldt het oude drempelbedrag nog. Vanaf 1 juli is dit aangepast van 0,75% naar 2% en als zodanig in het bestand verwerkt.

De onderstaande tabel geeft de berekening van de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren.

(bedragen x € 1.000)

(1)	Drempelbedrag	Verslagjaar			
		6.133			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	276	291	188	222
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	5.857	5.841	5.944	5.911
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

(1) Berekening drempelbedrag

	Verslagjaar	
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	306.636
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	306.636
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	0
(1) = (4b)*0,0075 +	Drempelbedrag	6.133

(4c)*0,002 met een minimum van €250.000

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen

		Kwartaal	Kwartaal	Kwartaal	Kwartaal
		1	2	3	4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	24.832	26.524	17.323	20.387
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	276	291	188	222

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en betreffen alleen banksaldi.

De specificatie is als volgt:

Bedragen x € 1.000

Liquide middelen	Boekwaarde	
	1 januari 2023	31 december 2023
BNG	400	402
Groenfondstrekeningen	18.918	17.651
Totaal liquide middelen	19.318	18.053

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Er is geen voorziening oninbaarheid in mindering gebracht.

De post overlopende activa wordt onderscheiden in:

Bedragen x € 1.000

Overlopende activa	Boekwaarde	Boekwaarde 31
	1 januari 2023	december 2023
Nog te ontvangen Europese overheidslichamen	47	129
Nog te ontvangen Rijk	8.206	6.609
Nog te ontvangen overige Nederlandse overheidslichamen	1.195	3.378
Overige nog te ontvangen bedragen	411	1.063
Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.	1.472	2.886
Totaal overlopende activa	11.331	14.065

Uitkeringen met specifiek bestedingsdoel

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de uitkeringen met specifiek bestedingsdoel van overheidslichamen gedurende het jaar 2023:

Bedragen x € 1.000

Uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	Boekwaarde per 1 januari 2023	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Boekwaarde 31 december 2023
Europese overheidslichamen				
Interreg project CBCI einddeclaratie	47	-	47	-
OP ReactEU project Creative City Boost	-	129	-	129
het Rijk				
Bijdrage Rijkswaterstaat afrit 33 IVRI	1.038	-	1.038	-
SPUK ontvlechting Evides	2.500	-	1.250	1.250
Opcenten motorruituigenbelasting	3.605	3.547	3.605	3.547
Bedrijvenregeling bodemsanering	161	-	-	161
SPUK MIT Zuid	150	-	150	-
OA SPUK BVOV	601	816	601	816
POP3 Kavelruilbureau	151	408	151	408
OP Deltaprogramma Zoet Water	-	299	-	299
OP ZIS2 Vernieuwing landbouw	-	55	-	55
Overige Nederlandse overheidslichamen				
Gemeente Borsele afrekening N666-Rotonde Baarlandsezandweg	-	513	-	513
RD Iedereen telt!	24	51	-	75
Div. gemeenten afrekening subsidies	50	-	50	-
RUD, afrekening 2022	1.042	70	1.042	70
BRIKS-leges	13	-	13	-
Provinciale regietafel	66	-	66	-
Gemeente Sluis subsidie Visserij Experience	-	600	-	600
Bijdrage gemeente Terneuzen rotonde Othene	-	436	-	436
Totaal	9.448	6.924	8.013	8.359

Vaste passiva

Algemeen

Hieronder is bij de diverse onderdelen van de vaste passiva een toelichting gegeven.

De vaste passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij het betreffende balanshoofd anders staat vermeld. Alle bedragen in de tabellen van deze paragraaf zijn gedeeld door € 1.000.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen zijn de algemene reserve en de bestemmingsreserves opgenomen. Op grond van het beleidsuitgangspunt dat de noodzaak van handhaving van de overige reserves jaarlijks wordt herzien zijn in 2023 geen zaken van belang.

Reserves

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van de reserves is een zaak van Provinciale Staten. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de Provinciale Staten aan een reserve een bepaalde bestemming hebben gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stad kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd.

Aan de reserves hebben geen rentetoevoegingen plaatsgevonden.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de reserves gedurende het jaar 2023:

Bedragen x € 1.000

Eigen vermogen	Boekwaarde per 1 januari 2023	Resultaat- bestemming 2022	Toevoe- gingen 2023	Rentetoe- rekening 2023	Onttrek- kingen 2023	Verminde- ringen i.v.m. afschrijvingen op activa	Boekwaarde 31 december 2023
Algemene reserve	40.922	-	21.310	-	13.004	-	49.228
Totaal algemene reserve	40.922	-	21.310	-	13.004	-	49.228
Resultaat na bestemming 2022	13.792	13.792	-	-	-	-	-
Totaal resultaat na bestemming	13.792	13.792	-	-	-	-	-
Bestemmingsreserve WST en Sluiskiltunnel	11.751	-	13.262	-	8.089	9.872	7.052
Dekkingsreserve verbouwing Zws museum	2.804	-	-	-	4	200	2.600
Dekkingsreserve Gistpoortgebouw	1.529	-	-	-	2	102	1.425
Dekkingsreserve Schuytvlot	2.647	-	-	-	7	155	2.485
Dekkingsreserve FF aanlandingsvoorzieningen	1.675	-	-	-	0	152	1.522
Dekkingsreserve FF gebouwen en terreinen	1.099	-	8	-	-	92	1.015
Dekkingsreserve wegsteunp 's Heerarendskerke	2.000	-	-	-	1	-	1.999
Reserve meerjarige projecten	27.649	-	27.381	-	20.143	-	34.887
Reserve natuur	5.539	-	3.328	-	1.900	-	6.967
Reserve investeringsagenda	10.747	-	19.517	-	21.964	-	8.300
Dekkingsreserve wegeninvesteringen	21.314	-	3.993	-	26	346	24.935
Dekkingsreserve gebouw G en A	2.115	-	-	-	-	74	2.041
Dekkingsreserve N286 landbouwroute	903	-	-	-	27	-	876
Bestemmingsreserve ZIS	3.829	-	2.100	-	1.927	-	4.002
Dekkingsreserve NCV	186	-	-	-	-	27	160
Bestemmingsreserve investeringsfonds	10.275	-	1.700	-	-	-	11.975
Onderhoudsreserve infrastructuur	4.064	-	11.644	-	10.002	-	5.706
Dekkingsreserve IT-infrastructuur	200	-	-	-	-	100	100
Dekkingsreserve WSF	-0	-	-	-	-	-	-0
Bestemmingsreserve onderh. Bedrijfspanen	736	-	294	-	504	-	526
Bestemmingsreserve te dekken apparaatskosten	1.267	-	493	-	-	-	1.760
Bestemmingsreserve Wind in de Zeilen	1.667	-	-	-	-	-	1.667
Dekkingsreserve verduurzaming bedrijfspanen	1.100	-	-	-	-	-	1.100
Bestemmingsreserve GBE Aqua	50.695	-	34.463	-	-	-	85.158
Bestemmingsreserve cofinanciering EU-projecten	2.221	-	2.148	-	2.221	-	2.148
Bestemmingsreserve meerjarige subsidies	2.701	-	1.327	-	2.561	-	1.467
Bestemmingsreserve Delta Kennis Centrum	5.737	-	6.157	-	400	-	11.494

Bestemmingsreserve weerstandsvermogen Evides	-	-	10.000	-	5.600	-	4.400
Totaal bestemmingsreserves	176.450	-	137.815	-	75.379	11.121	227.767
Totaal reserves	231.164	13.792	159.125	-	88.383	11.121	276.994

Bestemmingsreserve Westerscheldetunnel en Sluiskiltunnel

In het kader van de investeringen in de Sluiskiltunnel is, uit de voor de aanleg van de tunnel beschikbaar gestelde middelen, een bestemmingsreserve gevormd. In eerste instantie werden de investeringen in de Sluiskiltunnel rechtstreeks onttrokken aan deze reserve. Per 1 januari 2014 is besloten de investeringen in de tunnel niet langer rechtstreeks te onttrekken aan deze reserve, maar deze te activeren op de balans en in 10 jaar (bij gereedkomen van de tunnel) af te schrijven. Uit de dividenden van de Westerscheldetunnel wordt de bestemmingsreserve gevoed. De bestemmingsreserve heeft als doel om de kosten voor afschrijving, onderhoud en rentelasten van de Sluiskiltunnel, de bijdrage aan de Sloeweg, als wel de rentelasten voor de investering aan de WST te dekken. De reserve dient tevens om afwaardering van de marktwaarde in aanloop naar opheffing van de tol in 2033 op te vangen. De huidige verwachting is dat in 2031 het kantelpunt ontstaat waarin de reserve betrokken wordt om het kapitaalbelang van de NV Westerscheldetunnel af te kunnen dekken.

Bestemmingsreserves dekking kapitaallasten

Vanuit het BBV dienen investeringen in economische vaste activa en investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut geactiveerd te worden en dient de afschrijvingslast jaarlijks in de exploitatierekening geboekt te worden. Het provinciaal beleid is erop gericht zo weinig mogelijk structureel beslag op middelen te leggen. Om deze afschrijvingslasten direct te dekken op het moment van besluit tot investering, is in het jaar van besluit een dekkingsreserve gevormd van gelijke omvang als het investeringskrediet. Op deze manier wordt de budgettaire ruimte in de toekomst niet belast. Er zijn dekkingsreserves gevormd voor onderstaande investeringen.

Dekkingsreserve verbouwing Zeeuws Museum

De verbouwing van het Zeeuws Museum is in 2007 afgerond. De afschrijvingslasten worden jaarlijks ten laste gebracht van deze dekkingsreserve.

Dekkingsreserve Gistpoortgebouw

De verbouwing van het Gistpoortgebouw is in 2009 afgerond. De afschrijvingslasten worden jaarlijks ten laste gebracht van deze dekkingsreserve.

Dekkingsreserve verbouwing pand Schuytvlot

De verbouwing van het pand Schuytvlot is in 2010 afgerond. De afschrijvingslasten worden jaarlijks ten laste gebracht van deze dekkingsreserve.

Dekkingsreserve Fast Ferry aanlandingsvoorzieningen

In verband met de opheffing van de reserve Westerschelde Oeververbinding (WOV) is voor de investering van de Fast Ferry aanlandingsvoorziening een Bestemmingsreserve gevormd uit de WOV-reserve (4e begrotingswijziging 2009). De afschrijvingslasten worden jaarlijks ten laste gebracht van deze dekkingsreserve.

Dekkingsreserve Fast Ferry gebouwen en terreinen

In verband met de opheffing van de reserve Westerschelde Oeververbinding is voor de investering van de Fast Ferry gebouwen en terreinen een Bestemmingsreserve gevormd uit de WOV-reserve (4e begrotingswijziging 2009). De afschrijvingslasten worden jaarlijks ten laste gebracht van deze dekkingsreserve.

Dekkingsreserve wegsteunpunt 's-Heer Arendskerke

In verband met de investering van een nieuw te bouwen wegsteunpunt 's-Heer Arendskerke/Eindewege is een bestemmingsreserve gevormd. De afschrijvingslasten worden ter zijner tijd jaarlijks ten laste gebracht van deze dekkingsreserve.

Reserve meerjarige projecten

Op basis van besluitvorming in het kader van overhevelen budgetten waren tot 2015 toevoegingen en onttrekkingen opgenomen in het saldo van de algemene reserve. Om de presentatie en rubricering van deze toevoegingen en onttrekkingen te verbeteren, is met de zomernota 2015 de bestemmingsreserve meerjarige projecten gevormd. Het overhevelen van budgetten geschiedt nu door het onttrekken en toevoegen aan de bestemmingsreserve meerjarige projecten, zodat een juist beeld blijft bestaan over het verloop van de algemene reserve.

Reserve natuur

Bij het behandelen van de bestemming van het rekeningsaldo 2015 is besloten om van de incidentele boekwinst op de grondtransacties een bestemmingsreserve natuur te vormen omdat dit transacties betroffen waarop afspraken uit het Natuurakkoord en de Bestuursvereenkomst Grond (december 2013) van toepassing zijn. Om invulling te kunnen geven aan deze afspraken is het nodig om het saldo van deze transacties te reserveren en deze verwerkingswijze te blijven hanteren tot alle hectares volledig zijn verkocht/geruild tot uiterlijk 2027.

Reserve investeringsagenda

In de voorjaarsnota 2016 is besloten om een bestemmingsreserve investeringsagenda te vormen die ruimte biedt voor duurzame investeringen in Zeeland. De inzet vanuit de investeringsagenda geldt primair voor investeringen die gerelateerd zijn aan de strategische opgaven en daarnaast voor weginvesteringen, natuurontwikkeling en economische innovatie. Twee keer per jaar worden voorstellen aan Provinciale Staten gedaan voor bestedingen ten laste van de investeringsagenda.

Dekkingsreserve weginvesteringen

In verband met investeringen in de wegen is een dekkingsreserve gevormd ter dekking van de jaarlijkse afschrijvingslasten. De afschrijvingslasten worden jaarlijks ten laste gebracht van deze dekkingsreserve.

Dekkingsreserve afschrijving verbouwing gebouw G

In verband met de investering in de verbouwing van gebouw G is een dekkingsreserve gevormd ter dekking van de jaarlijkse afschrijvingslasten. De afschrijvingslasten worden jaarlijks ten laste gebracht van deze dekkingsreserve.

Dekkingsreserve N286 landbouwrout

In verband met de investering in de N286 landbouwrout is een dekkingsreserve gevormd ter dekking van de jaarlijkse afschrijvingslasten. De afschrijvingslasten worden jaarlijks ten laste gebracht van deze dekkingsreserve.

Bestemmingsreserve Zeeland in stroomversnelling (ZIS)

In december 2017 is de bestemmingsreserve Zeeland in stroomversnelling gevormd om het investeringsprogramma "Zeeland in stroomversnelling" uit te voeren.

Dekkingsreserve nautische centrale Vlissingen

In verband met de investering in de nautische centrale Vlissingen is een dekkingsreserve gevormd ter dekking van de jaarlijkse afschrijvingslasten. De afschrijvingslasten worden jaarlijks ten laste gebracht van deze dekkingsreserve.

Bestemmingsreserve investeringsfonds Zeeland BV

Bij de voorjaarsnota 2018 is besloten de bestemmingsreserve investeringsfonds Zeeland BV te vormen. De bestemmingsreserve is gevormd om eventuele afwaarderingen van het investeringsfonds Zeeland BV af te dekken.

Onderhoudsreserve infrastructuur

Voor het onderhoud aan de infrastructuur is een onderhoudsreserve ingesteld. Uit deze reserve worden de kosten van het grond onderhoud gedekt.

Dekkingsreserve IT-infrastructuur

In verband met investeringen in de IT-infrastructuur is een dekkingsreserve gevormd ter dekking van de jaarlijkse afschrijvingslasten. De afschrijvingslasten worden jaarlijks ten laste gebracht van deze dekkingsreserve.

Dekkingsreserve Westerschelde Ferry

Gelijktijdig met het besluit tot de kapitaalstorting is besloten tot het instellen en voeren van de bestemmingsreserve Westerschelde Ferry ter dekking van eventuele afwaarderingen van de kapitaalstorting.

Bestemmingsreserve groot onderhoud bedrijfsgebouwen

In de Voorjaarsnota 2018 is het voorstel gedaan om een bestemmingsreserve groot onderhoud gebouwen in te stellen. Jaarlijks wordt aan deze reserve toegevoegd en de lasten van het groot onderhoud worden onttrokken aan deze reserve.

Bestemmingsreserve investering apparaatskosten

In verband met het activeren van de personeelslasten op investeringsprojecten is een dekkingsreserve gevormd ter dekking van de jaarlijkse afschrijvingslasten. De afschrijvingslasten worden jaarlijks te laste gebracht van deze dekkingsreserve zodra de investering in gebruik is genomen

Bestemmingsreserve Wind in de Zeilen

In het Statenvoorstel 'Compensatie marinierskazerne' van 9 juli 2020 is besloten om de bestemmingsreserve MAR-Kazerne te hernoemen naar Bestemmingsreserve 'Wind in de Zeilen' en een nieuwe bestemming te geven in het kader van activiteiten volgend uit het compensatiepakket 'Wind in de Zeilen'.

Dekkingsreserve verduurzaming bedrijfspanden

In verband met investeringen in de verduurzaming van bedrijfspanden is een dekkingsreserve gevormd ter dekking van de jaarlijkse afschrijvingslasten. De afschrijvingslasten worden jaarlijks ten laste gebracht van deze dekkingsreserve.

Bestemmingsreserve GBE Aqua

In de Statenvergadering van 23 juli 2021 is besloten tot het instellen van de bestemmingsreserve 'GBE Aqua', waarin de rijksbijdrage van € 10 miljoen in de aanvulling van het weerstandsvermogen wordt opgenomen.

Bestemmingsreserve cofinanciering EU-projecten

Ter ondersteuning van de Europese programma's is in de Najaarsnota 2020 structureel (2021-2027) €1,1 miljoen gereserveerd binnen de bestaande uitvoeringsprogramma's om vanuit Zeeland (deels) te kunnen voldoen aan de benodigde cofinanciering in het operationele programma Zuid (OP-Zuid). Openstellingen binnen OP-Zuid zullen pas begin 2022 doorgang vinden. De al gereserveerde middelen cofinanciering OP-Zuid zijn via de bestemmingsreserve Cofinanciering Europese Projecten, overgeheveld naar 2022.

Bestemmingsreserve meerjarige subsidies

Dit is een nieuwe bestemmingsreserve met ingang van het boekjaar 2021. Bij afgifte van een subsidiebeschikking wordt, voor zover de verstrekte subsidie nog niet als last in het boekjaar is verantwoord, het resterende bedrag aan de bestemmingsreserve "meerjarige subsidies" toegevoegd en in latere jaren aan deze reserve onttrokken.

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de Provincie. Om die reden kennen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand. 'Voorzieningen worden in principe gewaardeerd op de contante waarde van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare

verlies. Het Waterbeheer is gewaardeerd op het nominale bedrag. De uitgangspunten die zijn gehanteerd voor de bepaling van de voorziening zijn toegelicht in de toelichting op de balanspost.

Voorzieningen worden gevormd wegens:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten. Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- Bijdragen (spaarcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven.
- Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het "jaarlijks vergelijkbaar volume" is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd.

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan, met uitzondering van voorzieningen die gewaardeerd zijn tegen netto contante waarde.

Onderstaand volgt een verloop overzicht van de voorzieningen:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde per 1 januari 2023	Vrij- gevallen bedragen	Toevoeg- ingen	Aanwen- dingen	Boekwaarde per 31 december 2023
Voorziening wachtgelden PSD	1.303	38	13	427	851
Voorziening waardeoverdracht pensioen	1.775	90	859	52	2.492
politieke ambtsdragers					
Voorziening spaarverlof	2.620	-	418	-	3.039
Voorziening achterstallig onderhoud	40	-	-	-	40
Totaal voorzieningen voor	5.739	129	1.291	479	6.422
verplichtingen, verliezen en risico's					
Voorziening waterbeheer	1.162	-	162	76	1.247
Totaal voorzieningen middelen derden	1.162	-	162	76	1.247
met een specifiek bestedingsdoel					

Voorziening conform artikel 44 lid 1a BBV:

Op balans bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;

Er worden geen voorzieningen gevormd voor risico's of eventuele verplichtingen die zodanig onzeker zijn dat niet redelijkerwijs is in te schatten hoeveel deze zullen bedragen per balansdatum. Bij de grote projecten is hier sprake van. Zo kunnen verplichtingen op grond van gesloten overeenkomsten met externe partners leiden tot onvoorziene kosten naarmate de uitvoering van een project vordert en als gevolg van gewijzigde inzichten en omstandigheden. Dergelijke onzekerheden maken onderdeel uit van de risicobeheersing op projectniveau. Deze risico's worden periodiek ingeschat en verwerkt in het risicomanagementsysteem. Er wordt bij de kwartaalrapportages over de grote projecten ook op gerapporteerd aan u en zo nodig vertrouwelijk toegelicht. Uit deze rapportages blijkt dat de posten onvoorzien binnen de projectramingen voldoende zijn om eventuele financiële gevolgen voor de Provincie op te vangen.

Voorziening wachtgelden PSD

Jaarlijks wordt de voorziening wachtgelden ex-PSD-ers doorgerekend. Uitgangspunten hierbij zijn de sterfte-index, indexeringen, rekenrente en de verwachte neveninkomsten. Uiteraard blijven de rechten steeds gebaseerd op de opheffingsdatum PSD van 18 maart 2003.

Voorziening waarde overdracht pensioen politieke ambtsdragers

Voor de wachtgeld- en pensioenverplichtingen aan oud-leden GS en hun echtgenotes en kinderen, is in 2013 een voorziening aangelegd. Eventuele afkoopsommen van voormalige bestuurders die verschuldigd zijn bij de overdracht van de pensioenafspraken naar pensioenfondsen of andere overheden, worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening spaarverlof

Begin 2022 zijn er aan de commissie BBV een aantal vragen gesteld over het treffen van een voorziening voor verlofsparen (naar aanleiding van afspraken in de CAO Gemeenten 2021-2022). Medewerkers kunnen (bovenwettelijke) vakantie-uren sparen. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning. Deze vakantie-uren verjaren niet. Dit leidt tot verlofstuwmeren die bijvoorbeeld ingezet gaan worden om eerder met pensioen te gaan. Aangezien er bij verlofsparen naar oordeel van de commissie sprake is van arbeidskosten-gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, dient hier een voorziening voor gevormd te worden.

De mogelijkheid om verlof te sparen is ook al enige tijd geregeld in de Cao Provincies, waarmee op basis van de nieuwe informatie van de commissie BBV ook voor Provincie Zeeland hiervoor een voorziening dient te worden getroffen. Op basis van het verlofsaldo van provinciale medewerkers per 31 oktober 2022 betreft het een bedrag van € 2,5 miljoen, waarbij voor de maanden november en december 2022 rekening is gehouden met een inschatting op basis van voorgaande jaren. Eventuele bijstelling voor het totale kalenderjaar 2022 vindt plaats tijdens het jaarrekening-proces, op basis van daadwerkelijke jaarrealisatie. In volgende jaren wordt de voorziening halfjaarlijks beheerd op basis van realisatie (verlofopname) en nieuw gespaard verlof.

Voorziening achterstallig onderhoud

In 2022 is een voorziening achterstallig onderhoud gevormd voor de asbestsanering van gebouw A. De lasten van deze asbestsanering worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening conform artikel 44.2 C BBV

Voorziening middelen derden met specifiek bestedingsdoel.

Voorziening waterbeheer

De leges voor waterheffing worden jaarlijks toegevoegd en de uitgaven in verband met de compensatie van de negatieve effecten van deze onttrekkingen die geen gelijkmatig patroon vertonen per jaar worden hieruit betaald. In de meerjarenbegroting worden de uitgaven voor de ophanden zijnde gerelateerde projecten onttrokken aan de voorziening.

Vaste schulden, met een rente typische looptijd langer dan één jaar

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rent typische looptijd van één jaar of langer.

De onderstaande tabel geeft het verloop van de vaste schulden weer over 2023:

Bedragen x € 1.000

Vaste schulden	Boekwaarde per	
	1 januari 2023	december 2023
Waarborgsommen	5	5
Totaal vaste schulden	5	5

Vlottende passiva

Algemeen

Hieronder is bij de diverse onderdelen van de vlottende passiva een toelichting gegeven. De netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij bij het betreffende balanshoofd anders staat vermeld. Alle bedragen van deze paragraaf zijn gedeeld door € 1.000.

Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De post netto-vlottende schulden worden onderscheiden in:

Bedragen x € 1.000

Vlottende schulden < 1 jaar	Boekwaarde per	
	1 januari 2023	december 2023
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden	11.118	11.553
Overige schulden	9.688	22.034
Totaal rentetypische schulden < 1 jaar	20.806	33.587

Overlopende passiva

Overlopende passiva zijn verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen. Tevens omvatten de overlopende passiva na de wijziging van het BBV in 2007 de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen maar nog niet bestede voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Bedragen x € 1.000

Overlopende passiva	Boekwaarde per 1 januari 2023	Boekwaarde per 31 december 2023
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	44.360	47.101
De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van:		
- Europese overheidslichamen	-	-
- het Rijk	71.565	73.142
- overige Nederlandse overheidslichamen	589	750
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	96	297
Totaal overlopende passiva	116.610	121.290

De post overlopende passiva wordt onderscheiden in: De in de balans opgenomen van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Bedragen x € 1.000

Uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	Boekwaarde	Ontvangen	Bestedingen	Terug-	Boekwaarde
	per 1 januari 2023	bedragen	2023	betalingen	31 december 2023
het Rijk					
OP Natuur Pakket Westerschelde	38.279	-	3.431	-	34.848
OP BRIM-subsidie Abdij	238	-	238	-	-
OP Veilige bermen	905	-	380	-	525
OP SPUK snelfietsroute	1.535	-	-	-	1.535
OP SPUK cult voorzieningen	383	-	-	383	-
OP Werkgelegenheidsonderzoek	2	-	2	-	-
OP SPUK flexibele woningbouw	830	-182	126	-	522
OP SPUK Verkeersveilig mtr	1.109	-	243	-	866
OP SPUK Ontzorgprogr Maats Vastgoed	1.986	-	1.802	-	184
OP ZIS2 Vernieuwing landbouw	130	-	130	-	-
OP SPUK veilig, doelmatig en duurzaam gebruik	114	349	105	-	358
infrastructuur					
OP MKB-deals Digitaal doen Zeeland	71	-	71	-	-
OP fiche industrie	15	-	-	-	15
OP SPUK aankoop veehouderijen	11.129	-	59	11.129	-59
OP SPUK Programma Natuur	6.433	7.484	5.620	-	8.298
OP RD3 Participatieplatform	7	-	6	-	1
OP SPUK Verbreding en Vernieuwing	667	333	823	-	177
OP SPUK WidZ Living Lab	3.679	-	595	-	3.084
OP SPUK Schone Lucht Akkoord	22	98	23	-	98
OP SPUK bodem overbruggingsjaar	58	-	14	-	44
OP SPUK Novi-gebied North Sea Port D	289	-	176	-	114
OP SPUK onderz.PFAS	11	-	-0	11	-0
OP Uitv.kstn POP3 WSS	545	225	273	-	498
OP SPUK impulsregeling klimaatadaptie	1.055	3.782	4.769	-	68
OP SPUK IVRI	239	-	22	-	217
OP SPUK 2022 bodemopgaven	421	-	184	-	236
OP SPUK Impuls Jongerencultuur	310	295	99	-	506
OP SPUK Deltaprogramma zoet water	1.000	888	1.888	-	-
OP SPUK PAS melders	104	1.200	1.304	-	-
OP SPUK Woondeals	-	852	73	-	780
OP SPUK CDOKE	-	787	374	-	413
OP SPUK snellaadinfrastructuur	-	1.667	270	-	1.398
OP SPUK capaciteit natuurmonitoring	-	150	95	-	55
OP SPUK 2023 bodemopgaven	-	750	2	-	748
OP SPUK RD NSPD	-	15.421	-	-	15.421
OP SPUK Kernenergie	-	1.550	791	-	759
OP SPUK natuurinclusief isoleren	-	1.430	-	-	1.430
Overige Nederlandse overheidslichamen					
OP Actief bodembeheer	84	-	3	-	82
Platform diffuse bronnen	11	-	-	-	11
OP Vitaal Sloe/Kanaalzone 2012-2014	166	-	-	-	166
OP Green deal biodiversiteit	5	-	5	-	-
OP Lobbyist Den Haag	119	78	66	-	132
OP Kanaalpolder	190	-	120	-	69

OP ReactEU project Creative City Boost	14	205	219	-	-
OP Cofinancieringsfonds LEADER	-	290	-	-	290
Totaal	72.154	37.653	24.392	11.523	73.892

Motorrijtuigenbelasting

In de jaarrekening is een bate opgenomen aan opcenten motorrijtuigenbelasting. Reeds meerdere malen in het verleden zijn discussies ontstaan met het ministerie van Financiën omtrent de juistheid en volledigheid van het aandeel van de provincies in de opbrengst motorrijtuigenbelasting. De belastingdienst verstrekt inzake de afgedragen gelden geen specifieke accountantsverklaring ten behoeve van de Provincies. De rechtmatigheid en volledigheid van deze opbrengst kan daarom niet worden vastgesteld.

Vennootschapsbelasting

Er is voorgeschreven dat inzicht wordt gegeven in het verwachte bedrag aan te betalen Vennootschapsbelasting (Vpb). Op basis van een beoordeling van de provinciale activiteiten is geconcludeerd dat Provincie Zeeland voor al haar activiteiten geen fiscale onderneming drijft, dan wel dat er een vrijstelling kan worden toegepast. Dit betekent dat er geen activiteiten plaatsvinden die tot een bedrag voor Vpb hebben geleid. Bij eventuele wijzigingen van activiteiten in toekomstige begrotingsjaren zal worden beoordeeld of zij tot een Vpb belaste activiteit zullen leiden, deze zullen ook worden meegenomen in het (jaarlijkse) bedrijfsgesprek met de belastingdienst.